

Job Thomas, "Gods wegen," *Bode* 150, no. 4 (2007): 16-18.

God werkt op manieren die wij vaak het minst verwachten. Soms lijkt het hopeloos om op zoek te gaan naar zijn wegen. Toch is het belangrijk dat we dat doen. Maar *hoe* doen we dat?

Zelfde reis, andere manier

Het verbaast me telkens weer hoe verschillend God bij de reizen van Ezra en Nehemia te werk gegaan is. Hoewel er dertien jaar tussen de reizen van beide mannen zat, kunnen we toch besluiten dat ze op zijn minst vergelijkbaar waren. Ten eerste was het vertrekpunt van beide reizen ongeveer hetzelfde: een grote stad uit het Perzische rijk (Ea8:1; Ne1:1). Vervolgens was het eindpunt van beide reizen hetzelfde: Jeruzalem (Ea7:8; 8:32; Ne2:11). Onder de heerschappij van Darius Hystaspis (522-486 v.C.) werden in het gehele Perzische rijk hoofdwegen aangelegd. Zo kon de Perzische vorst contact houden met de verschillende delen van zijn rijk en indien nodig zijn leger vlug ter plaatse brengen. Het lijkt me ten derde logisch dat zowel Ezra als Nehemia van die wegen gebruik gemaakt hebben en dat het traject van de reizen er dus waarschijnlijk ongeveer hetzelfde zal uitgezien hebben. Ten slotte begonnen zowel Ezra als Nehemia na hun aankomst niet onmiddellijk te werken. Ze rustten beiden gedurende drie dagen (Ea8:32; Ne2:11). Na die tijd begonnen ze met het werk waarvoor ze naar Jeruzalem gekomen waren. Ezra moest in opdracht van Artachsasta de wet van God onderzoeken (Ea7:14). Nehemia leidde de heropbouw van Jeruzalem (Ne2:17,18). Beiden mannen hadden een hoge functie in het Perzische rijk. Nehemia was de wijnschenker van Artachsasta (Ne1:11) – hij stond dus letterlijk dicht bij de vorst – en Ezra was een schriftgeleerde van God (Ea7:6,12), die blijkbaar ook het respect van zijn koning genoot.

Waarom is er dan dat verschil in aanpak? Ezra kon van de koning een leger meekrijgen, maar hij zei de koning dit niet nodig te hebben omdat de hand van God over hem was (Ea8:22). Nehemia maakte wél gebruik van de begeleiding die de koning hem aanbood (Ne2:9). Vreemd genoeg zei Nehemia eveneens dat de hand van God over hem was (Ne2:18). Voor twee reizen waarvan zoveel aspecten vergelijkbaar zijn, zouden wij – mensen – een gelijkaardige aanpak verwachten. Deden beiden mannen de wil van God en hoe kwamen ze die wil te weten?

De hand van God

Hun bewering – 'de hand van God is over mij' (Ea8:22; Ne2:18) – werd niet ontkracht, integendeel. Ezra bereikte Jeruzalem veilig, ondanks de onvoorstelbare rijkdom die hij en zijn metgezellen met zich meegenomen hadden. Alleen al de voorraad goud en zilver die Ezra mee had, laat duidelijk zien dat het om een bom geld ging: zeshonderd vijftig talenten zilver en honderd talenten goud (Ea8:26). Het is niet moeilijk voor te stellen hoe snel het in het toenmalige criminele circuit de ronde gedaan heeft dat een karavaan zonder extra bescherming van het Perzische leger dergelijke schatten vervoerde. Dat Ezra en zijn reisgenoten zonder de begeleiding van de Perzen veilig in Jeruzalem aankwamen, mag een klein wonder heten, zelfs met het vrijgeleide dat ze van Artachsasta meegekregen hadden (7:11,26; 8:36).

Nehemia bereikte ook veilig de hoofdstad, maar hij had natuurlijk wel de bescherming van een Perzische troepenmacht. Toch aanvaardden de leiders van het volk dat de statement dat Nehemia door de hand van God geleid werd. Wanneer hij hen uitlegde hoe God hem had duidelijk gemaakt dat Jeruzalem terug opgebouwd moest worden, besloten de leiders dat Nehemia de waarheid sprak. Ze waren bereid hem te steunen en te helpen bij het uitvoeren van Gods opdracht. Vol goede moed begonnen ze aan de heropbouw van de muren (Ne2:17,18). Ik was er niet bij. Wat precies staat niet in de Bijbel verwoord, maar iets in de toespraak van Nehemia heeft hen daartoe aangezet. De leiders waren er wel bij. Nehemia

beweerde dat de hand van God over hem was, en zij geloofden hem. We kunnen er dus van uit gaan dat beide mannen de waarheid spraken wanneer ze zeiden dat ze door God geleid werden.

Gods aanpak

Hoe kwamen Ezra en Nehemia de wil van God te weten? Laten we eens kijken hoe beide mannen hun reis kaderen. Nehemia was in rouw wanneer hij hoorde dat de muren van Jeruzalem waren afgebroken. Hij was er zo kapot van dat hij niet vrolijk naast de koning kon staan, iets wat blijkbaar uitzonderlijk was voor de positief ingestelde man (Ne1:4; 2:1,2). Hij begon te vasten en te bidden. Hij smeekte God om een oplossing (1:4-11). De manier waarop hij die oplossing aan de koning verwoordde, laat uitschijnen dat Nehemia precies wist wat die oplossing was (2:5). Daarnaast valt op dat Nehemia bad terwijl hij zijn voorstel aan de koning deed. Later zei Nehemia dat God het hem in zijn hart had gegeven (2:12).

Een predikant had het, tijdens een bijbelstudie, onlangs over de de kracht van een actief gebedsleven. Zacharias kreeg de boodschap over zijn zoon en de belangrijke taak die hij zou vervullen, terwijl het gehele volk aan het bidden was (Lc1:10). Petrus kreeg de belangrijke openbaring over het verspreiden van Gods Woord onder de heidenen, terwijl hij aan het bidden was (Hd10:9-16). Jezus kreeg de bevestiging van zijn doel op deze aarde én de nodige kracht om door te zetten, terwijl hij aan het bidden was (Lc22:39-46). Nehemia gaf de koning een voorstel... terwijl hij aan het bidden was. Ik ben ervan overtuigd dat Nehemia perfect wist wat God met hem wilde en *hoe* God dat wilde. Hoewel we daar soms niet meer op hopen, is het zo dat ook wij Gods wil kunnen kennen. De vraag is of we bereid zijn om die intense band met God te zoeken, om dagelijks tot Hem te bidden, zodat er geen sprake is van ‘onzichtbare wegen’, maar veeleer van goddelijke logica en ingeving.

Wat met Ezra dan? Tot het moment dat Ezra samen met een deel van de Israëlieten terug naar Jeruzalem vertrok, is in de Bijbel geen sprake van gebed. Wat de directe aanleiding voor Ezra's opdracht van de koning was, is niet af te leiden uit de tekst. Wat we wel zien, is dat Ezra niet onmiddellijk zijn tocht aanvatte. Hij riep eerst een periode van vasten uit. Hij en al zijn reisgenoten smeekten God om een veilige reis. Wat een grote stap in geloof hadden ze gezet. God had geen Perzisch leger nodig om hen te beschermen (Ea8:21-23). Met grote nederigheid baden ze God om hun vertrouwen in Hem niet te beschamen. God liet zich verbidden. God luisterde naar het gebed.

Op basis van deze overgave kunnen we besluiten dat Ezra ook een man van God was, net als Nehemia. Zijn nauwe band met God – hij bestudeerde Gods Woord en kaderde zijn activiteiten met vasten en gebed – zorgde er ook bij hem voor dat hij heel goed wist wat Gods weg was. God luisterde naar hun gebed. En God luistert naar ons gebed.

Keer op keer

Wat als Ezra of Nehemia opnieuw dezelfde reis hadden moeten maken? Konden ze er dan vanuit gaan dat ze opnieuw op eenzelfde manier te werk moesten gaan? Ik denk het niet. God wil dat we bij al onze keuzes naar Hem gaan. Zelfs al staan we voor een opdracht waarbij we spontaan *déjà-vus* krijgen, we moeten geen begane paden betreden zonder God te vragen of het wel zijn weg is. Zelfs al lijkt een richting vanzelfsprekend na wat de Heer de vorige keer getoond heeft, zoek eerst zijn weg. Wij moeten God zoeken, keer op keer.

Ondoorgrondelijk

Wanneer je Gods wegen zult te weten komen, zul je verbaasd staan van zijn plan. In Rm11:33 schrijft Paulus: ‘Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoorgrondelijk zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk zijn wegen.’ Op het eerste zicht leek dit vers me te zeggen dat wij Gods wegen niet kunnen kennen. Het leek alsof Paulus de Romeinen opriep tot een passieve houding. God ziet *the big picture* en wij niet. In Rm11:34

gaat Paulus verder. Hij vraagt of er iemand is die de ‘de zin des Heren heeft gekend. Of wie is Hem tot raadsman geweest?’ Gods wegen zijn ondoorgrondelijk in dat opzicht dat wij onszelf niet boven of zelfs maar op gelijke hoogte met God kunnen plaatsen. Hoe zouden wij Gods raadsman kunnen zijn? In dat opzicht is God ondoorgrondelijk. Hij overstijgt ons in al onze aspecten. Wij kunnen een idee hebben van een mogelijke oplossing voor bepaalde problemen, maar in de meeste – zonet alle – gevallen *weet God wel beter*. Wij moeten niet denken dat we op basis van logisch (menselijk) redeneren tot Gods wegen zullen komen. Maar dit wil niet zeggen dat we *niet* tot Gods wegen kunnen komen en dat wij die wegen *niet* kunnen kennen. Net als Ezra en Nehemia kunnen we door gebed en door een intense band met onze Heer te weten komen wat zijn wil in ons leven is. Tegelijk kunnen we er net als Paulus verwonderd over zijn dat God op zo’n manier werkt. Paulus laat in Rm11:25-32 wel degelijk zien dat hij weet wat de wegen van de Heer zijn. Hij laat in Rm11:33-36 zien wat een ontzag en bewondering hij voor die wegen heeft. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk, maar dat mag voor ons geen reden zijn voor een passieve houding. God wil van ons geen *laissez faire*-houding (‘laat God maar doen’). Hij wil dat wij zijn wegen zoeken én vinden. En dat zullen we doen.